

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 5. TĀ•DNE

ĀĀEtrtek, 07 Ā•nor 2008

„Láska dej si Ā•m, je poĀ•así, bouĀ•i duha doprovází. Láska, dej si Ā•m, je bílý dĀ•m s vrátky k touze a zázrakĀ•m. Láska, dej si Ā•m, je náhlý dé•; Ā•. PĀ•ijde, kdy ti nejmíĀ• schází. Pí•; u ti prstem v písku, pí•; u krátké psaní, Ā•e uĀ• tĀ• zítra neĀ•ekám. Uzamknu do notýsku na•;e milování a proudu dnĀ• je zanechám. Snad utopí se, kd to ví? MoĀ•ná je nĀ•kdo vyloví...“

Jestlipak znáte tuto písniĀ•ku Hanky Zagorové? Ano, láska je jak poĀ•así... A poĀ•así je nevypoĀ•itatelné. Podle v•;eho uĀ• leto•; ní zima opravdu skonĀ•ila, ptáci pĀ•milétají... Nezvýklé poĀ•así uĀ• pĀ•milálo ze zimoví•; první opeĀ•ené cestovatele. Ornitologové jejich návrat letos ohlásili dokonce o Ā•trnáct dnĀ• dĀ•ive neĀ• loni a pĀ•edpoví tak velice blízký pĀ•michod jara... Marika (31. 1.) Ā• má toto exoticky znĀ•jící jméno dnes téĀ• místo v na•;em kalend Ā•eských zemích není pĀ•milí•; obvyklé. Je to totiž maĀ•arská obdoba jména Marie. TakĀ•e jeho nositelky pocházejí valně vĀ•inĀ• buĀ• z MaĀ•arska, nebo ze Slovenska. Marii jsme tu "probírali", ale neza•;odí, kdyĀ• si základ fakta zopakujeme. Tedy "zopakujeme" - on totiž o významu tohoto jména nikdo zas aĀ• tak moc neví. CoĀ• je s podivem, neboĀ• je to jedno z nejoblíbenĀ•ích jmen na svĀ•tĀ•. JazykovĀ•dci se vzácnĀ• shodují na tom, Ā•e je to jméno starobylé, Ā•ímĀ• ve•;kerá shoda konĀ•í. Jedni tvrdí, Ā•e je to jméno aramejského pĀ•vodu a znamená paní, nebo kapka moĀ•me. Jiní jsou zastánci pĀ•vodu egyptského a v tom pĀ•ipadĀ• by to znamenalo "milovaná bohem" nebo také "hoĀ•ká" nebo "moĀ•e hoĀ•kosti" (PatrnĀ• v té dobĀ• nebyl BĀ•h na sladké). Dal•;í vykladatelé tvrdí, Ā•e to jméno znamená "krásná" nebo "odkazovatelka". No a zastánci hebrejského pĀ•vodu by dali ruku do ohnĀ• za to, Ā•e to jméno znĀ•lo pĀ•vodnĀ• Mirjám a jeho význam byl "vzpoura". NicménĀ• na tom, Ā•e Marie byla matka JeĀ•í•;ova, se vzá•; shodují v•;ichni. TakĀ•e aĀ• je to jak chce - popĀ•ejme v•;em Marikám krásný den, hodnĀ• zdraví a hezkou oslavu. Hynek (1. 2.) Krásné a romantické jméno vzniklo z nĀ•meckého "Heinrich" (Ā•esky JindĀ•ich) - coĀ• znamená "vládcce domu". NĀ•kteĀ•í ho povaĀ•ují za Ā•eskou obdobu jména Ignác - av•;em ak není tomu tak. Romantické du•;e zajisté vzpomenou Ā•eského básníka Karla Hynka Máchu Jak také jinak. V•;ichni, naprosto v•;ichni, znají jeho báseĀ• Máj. Pokud ji neznají nazpamĀ• celou, tak alespoĀ• nĀ• které její pasáĀ•e. A kaĀ•dy jí ale jednou Ā•etl - nebo v nejhor•;ím pĀ•ipadĀ• sly•;el. UĀ• proto, Ā•e je to povinná •;kolní Ā•etba. Ale ty ver•;e jsou tak krásné, že nakonec "seberou" i toho nejvĀ•t•;o cynika. Mácha - jak je ostatnĀ• obecnĀ• známo, zemĀ•el chudý a mlád. Bylo mu •;estadvacet a byl to i velký milovník... Ale - jak uĀ• to tak bývá, jeho Máj je stále Ā•ivý a milovaný. (NeboĀ• není na svĀ•tĀ• lidské bytosti, která by se - alespoĀ• jednou jedinkrát - nezamilovala). TakĀ• na prvního máje - ale i jindy, chodí k MáchovĀ• so•;e na PetĀ•ínĀ• zamilované páry a nosí mu kvĀ•tiny. Hynek se také jmenoval syn BoĀ•eny NĀ•mcové, který onemocnĀ•l a zemĀ•el. Jojo, nicménĀ• v•;em HynkĀ•m pĀ•ejeme, aby se do mnohem lep•;ích koncĀ• a pro zaĀ•átek mohou krásnĀ• oslavit svĀ•j svátek. Nela (2. 2.) Tohle hezké jméno u nás velmi nabývá na oblibĀ•. Jaký je jeho pĀ•vod, Ā•i pravý význam, se prakticky neví. Má se za to, Ā•e je to zdrobnĀ•lina jmén Petronela, Petronila Ā•i Cornéla (Kornélie). V angliĀ•tinĀ• se vyskytuje podoba Nell, Nelly, Nellie - které jsou zdrobnĀ•linou jména Helen - tedy Helena. (Jméno Ā•meckého pĀ•vodu, které znamená svĀ•tlo, nebo pochodeĀ•). NicménĀ• forma Nelly (Nell, Nellie) se tĀ•takové oblibĀ•, Ā•e se dává jako samostatné jméno. Ā• uĀ• je to jakkoli, Nela je moc hezké jméno a v poslední dobĀ• je dostává do vĀ•u hodnĀ• malých holĀ•í•ek. A taky jedna Ā•eská hereĀ•ka - Nela Boudová. TakĀ• milé Nely, tradice nám velí, oslavte si svĀ•j svátek - aĀ• je pondĀ•lí nebo pátek. Hezký den. BlaĀ•ej (3. 2.) Ā• nám toto jméno zní velmi slovansky - nic společného s blaĀ•eností nemá. Je pĀ•vodu Ā•meckého. No - a tady, jako ostatnĀ• obvykle, se názory odborníkĀ• zase rĀ•zní. Podle jednĀ•ch znĀ•lo pĀ•vodnĀ• Blasios a znamenalo, Ā•e dotyĀ•ný trpí na "zánĀ•t kloubĀ•". Jiných ov•;em vzniklo z Ā•meckého slova Bléché, coĀ• znamená breptavý, bleptavý, neobratný - dokonce i tupý. Tedy, opravdu si nevyberete... Ale cesty lidské myslí jsou nevyzpytatelné, takĀ•e navzdory ne pĀ•milí•; lichotivým významĀ•m, je jméno BlaĀ•ej docela oblíbeno, stejnĀ• jako jeho patron Svatý BlaĀ•ej. Ten se stal patronem lékaĀ•m (asi kvĀ•li tĀ•m kloubĀ•m), obchodníkĀ• s vlnou, obuvníkĀ•, krejĀ•ich, sádraĀ•, tkalcĀ•, koĀ•eluhĀ•, pekaĀ•, zedníkĀ•, klobouĀ•níkĀ• a hudebníkĀ•. Aby toho nemĀ•lo málo, tak bdí je•; nad domácímí zvíĀ•aty, pĀ•emĀ• jeho favority jsou konĀ•. Lidé nĀ•mu uchylují pĀ•mi bolestech zubĀ•, bolení v krku, ka•;on, nemocným mĀ•chĀ•mi, krvácení, Ā•i kolice. Zkrátka - svatý pĀ•mi mezi pomocníky v nouzi a teĀ•, co nám zdraĀ•ili lékaĀ•skou péĀ•i a léky, se jeho pomoc bude zas moc hodit. Ale jina mĀ•Ā•eme BlaĀ•ejm popĀ•at v•;em nejlep•;em i a hodnĀ• zdraví - i kdyĀ• nám momentálnĀ• nic není. Jarm (2.) Ā• se zima stále je•;em, tĀ• nevzdala své vlády, slavíme svátek Jarmily - tedy jména, které nám voní jarem. SkuteĀ•nost je ov•;em taková, Ā•e Jarmila nemá s jarem nic společného. Toto slovanské jméno vzniklo ze slova Jaryj, tedy bujný, prudký, silný. Jarmila je pak dívka Ā•Ā•ena, milující bujnost, prudkost, sílu - potaĀ•mo bujně veselí. Jarmil j nás hodnĀ•, jméno je oblíbeno po mnoho generací a stále se dává. Máme jich pĀ•mes osmdesát tisíc. Mezi slavné Jarmily patĀ•í spisovatelka Jarmila Glazarová, atletka Jarmila Kratochvílová, Ā•eská operní pĀ•vkynĀ• a hereĀ•ka Jarmila Novotná a nedávno zesnulá spisovatelka Jarmila Loukotková. JelikoĀ• pĀ•med pár dny oslavil svĀ•j svátek Hynek - dluĀ•no dodat, Ā•e právĀ• Karel Hynek Mácha toto jméno proslavil ve své básni Máj. (Hynku, Viléme) Jarmilo! Oslav si svĀ•j svátek bujaĀ•me - jako by to bylo na jaĀ•me. I kdyĀ• je poĀ•ád zima... Dobromila (5. 2.) Ten den má svátek i Dobru•;e, Agáta a Háta. Zdá se to podivné, ale v•;echna ta jména pocházejí z Ā•meckého agathos - tedy dobrý. Dobromila je pak slovanským pĀ•ekladem téhoĀ•, stejnĀ• jako Dobru•;e. Dobromil ani Dobru•;í u nás tedy moc není - ov•;em Agáty jsou na vzestupu - takĀ•e se zdá, Ā•e dobro pĀ•ece jen nĀ•kdy vítĀ•zí nad zlem. Na•;í nejslavnĀ• Dobromilou byla bezesporu Magdalena Dobromila Rettigová. V na•;em jídlo milujícím národĀ• není Ā•lovĀ•ka, který by toto jméno neznal. Mnohé generace Ā•en vaĀ•mily podle jejich kuchaĀ•ských knih rozhodnĀ• se nejednalo o nĀ•jaké úsporné blafy. Ale nemyslete si, jak ne•;etĀ•ila na vejcích a na smetanĀ•, tak ne•;etĀ•ila ani na ovoci a zeleninĀ• a mnohá její jídla by odpovídala i na•;em pĀ•mísným zásadám zdravé výĀ•iv Dost se pomíjí její Ā•innost vlastenecká a vzdĀ•lavací. Krom vaĀ•ení téĀ• uĀ•ila Ā•eny Ā•íst Ā•eské knihy a tedy - aĀ• je to s i relaxovat. Je•;em tĀ• v dne•;ní dobĀ• se najdou tací, co vĀ•Ā•í tomu, Ā•e Ā•enská nemá mozek a Ā•tiva jí netĀ• by hlavnĀ• rodit, pracovat a mlĀ•et. No comment! TakĀ•e milé Agáty, Háty, Dobromily a Dobru•;e. Máte svátek -

tak si hezky udělejte nějakou moc dobrou mamičku a usedněte do křesla s nějakou pěknou knížkou. Těba od té Agátky, co se proslavila super detektivkami. Máte svátek - tak na to máte nárok. Práce nemá nohýčky, tak vám do zítřka neuteče. Moc hezky si tu užíjte. Vanda (6. 2.) Znovu jméno, jeho původ a význam jsou nejasné. Původně pochází z německého Wendel, nebo Wende - což byl německý název pro Polabské Slované. (Ano - jsou resp. byli to ti, kteří tolik dojal Jana Kollára. "Aj, zde leží zem ta, před okem mým slzy ronící, kdysi kolébka, nyní národu mého rakev") Vanda je tudíž vlastně polabská Slovanka. Vandy se také velice oblibily v sousedním Polsku a jméno toto je tam holčičkám, dívkám a ženám hojně dáváno. Zásahu na tom mají hlavně "Staré pověsti polské", neboť jejich Vanda byla obdobou kněžny Libuše. Její otec se jmenoval Krak (Libuše in byl Krok) a po jeho smrti, Vanda usedla na trůn. A byla velmi krásná, neměla to zas až tak lehké. Jednou vtrhl do země germánský kníže, ale když spatřil překrásnou tvář vladárky, zamiloval se a jeho vojáci se dali na útěk. Jo, bojovat se ne jen palnými, ale sebranými. Kníže se snažil se moh, aby dobyl Vandino srdce - ale nějak to nešlo. A nelíbil. a tak on - z nešťastné lásky, nahl na svůj meč a zemřel. Vám vřek, milé Vandy, něco takového vůbec nedoporučujeme. Naopak, užívejte života a krásně si svůj svátek oslavte. Pídemich